

ชื่อเรื่องคุณฉันทิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุภัณฑ์
 บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
 ชื่อผู้เขียน นายสมนึก ศรีปริวาทีน
 ชื่อปริญญา ปรัชญาคุณฉันทิพนธ์
 สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 ปีการศึกษา 2552

คณะกรรมการที่ปรึกษาคุณฉันทิพนธ์

1. อาจารย์ ดร. สุมนา จรณะสมบุรณ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี พันธุ์ไทย
3. รองศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิงอารมณี ฉนวนจิตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาลักษณะของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุภัณฑ์ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) และ (2) ศึกษาผลทางตรงและผลทางอ้อมของปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุภัณฑ์ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารระดับ กลางของฝ่ายครุภัณฑ์ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับหัวหน้างานจนถึงผู้จัดการกอง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวอย่างกลุ่มที่ 1 จำนวน 274 คน ใช้สำหรับทดสอบแบบจำลองความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน และตัวอย่างกลุ่มที่ 2 จำนวน 274 คนใช้สำหรับทดสอบยืนยันแบบจำลองความสัมพันธ์ใหม่ (trimmed model) เครื่องมือเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ใช้วิธีของ Specht

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรพยากรณ์ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยภาวะผู้นำ ปัจจัยการบริหาร ปัจจัยองค์กร ปัจจัยเทคโนโลยี ปัจจัยการจัดการความรู้ และปัจจัยการเรียนรู้ พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกปัจจัย โดยที่ปัจจัยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.87$) มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาตามลำดับคือ ปัจจัยองค์กร ($\bar{X} = 2.83$) ปัจจัยการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 2.81$) ปัจจัยภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 2.74$) ปัจจัยเทคโนโลยี ($\bar{X} = 2.74$) และปัจจัยการบริหาร ($\bar{X} = 2.72$) มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนตัวแปรเกณฑ์ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุธิการ บิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) พบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เช่นกัน

2. แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความสอดคล้องอย่างสมบูรณ์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวแปรพยากรณ์ที่มีต่อตัวแปรเกณฑ์ คือการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุธิการบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ทั้งอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุธิการบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้รับอิทธิพลทางตรงจาก 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยองค์กร ปัจจัยการจัดการความรู้ และปัจจัยการเรียนรู้ โดยปัจจัยที่ส่งผลทางตรงสูงสุดคือ ปัจจัยการเรียนรู้ (.579) รองลงมาตามลำดับคือ ปัจจัยองค์กร (.203) และปัจจัยการจัดการความรู้ (.155) และปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุธิการบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เรียงลำดับจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ปัจจัยการบริหาร (.548) ปัจจัยการจัดการความรู้ (.317) ปัจจัยองค์กร (.299) ปัจจัยภาวะผู้นำ (.202) และปัจจัยเทคโนโลยี (.150) ส่วนอิทธิพลรวม ปรากฏว่าตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลรวมต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุธิการบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) สูงที่สุด ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ (.579) รองลงมาตามลำดับคือ ปัจจัยการบริหาร (.548) ปัจจัยองค์กร (.502) ปัจจัยการจัดการความรู้ (.472) ปัจจัยภาวะผู้นำ (.202) และปัจจัยเทคโนโลยี (.150) และพบว่าตัวแปรพยากรณ์ในแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุร่วมกันอธิบายหรือทำนายตัวแปรเกณฑ์หรือการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายครุธิการบิน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ได้ประมาณร้อยละ 99.86

five-rating scale questionnaire. The data collected were analyzed using a computer program.

Techniques of descriptive statistics used in the analysis of the data obtained were percentage, mean (\bar{X}) and standard deviation (SD). In addition, path analysis was conducted using Specht's method.

Findings are as follows:

1. Predictive variables consisting of the factors of leadership, management, organization, technology, knowledge management, and learning were found to display mean scores at a moderate level for all factors. The factor of learning ($\bar{X} = 2.87$) exhibited the highest mean. Next in descending order were the factor of organization ($\bar{X} = 2.83$), the factor of knowledge management ($\bar{X} = 2.81$), the factor of leadership ($\bar{X} = 2.83$), the factor of technology ($\bar{X} = 2.74$), and the factor of management ($\bar{X} = 2.74$) exhibited the lowest mean score. The criteria variable, the learning organization of the Catering Service Department under study, displayed a mean score at a moderate level ($\bar{X} = 2.90$).

2. The causal relationship model was completely congruent with the empirical data. When considering the influence of the predictive variable on the criterion variable of being a learning organization in respect to direct, indirect and total influence, it was found that the learning organization of the Catering Service Department under study was influenced directly by three factors. These three factors were the factor of organization, the factor of knowledge management, and the factor of learning.

The factor showing direct influence at the highest level was the factor of learning (0.579). Next in descending order were the factor of organization (0.203), and the factor of knowledge management (0.155).

The factors indirectly affected the learning organization of the Catering Service Department under study in descending order were the factor of administration (0.548), the factor of knowledge management (0.317), the factor of organization (0.299), the factor of leadership (0.202), and the factor of technology (0.150).

In considering total influence, it was found that the predictive variable totally influencing the learning organization of the Catering Service Department at the highest level was the factor of learning (0.579). Next in descending order were the factor of management (0.548), the factor of organization (0.502), the factor of knowledge management (0.472), the factor of leadership (0.202), and the factor of technology (0.150).

It was also found that the predictive variable in the causal relationship model mutually explained or predicted the criteria variable of the learning organization of the Catering Service Department under study at approximately 99.86 percent.